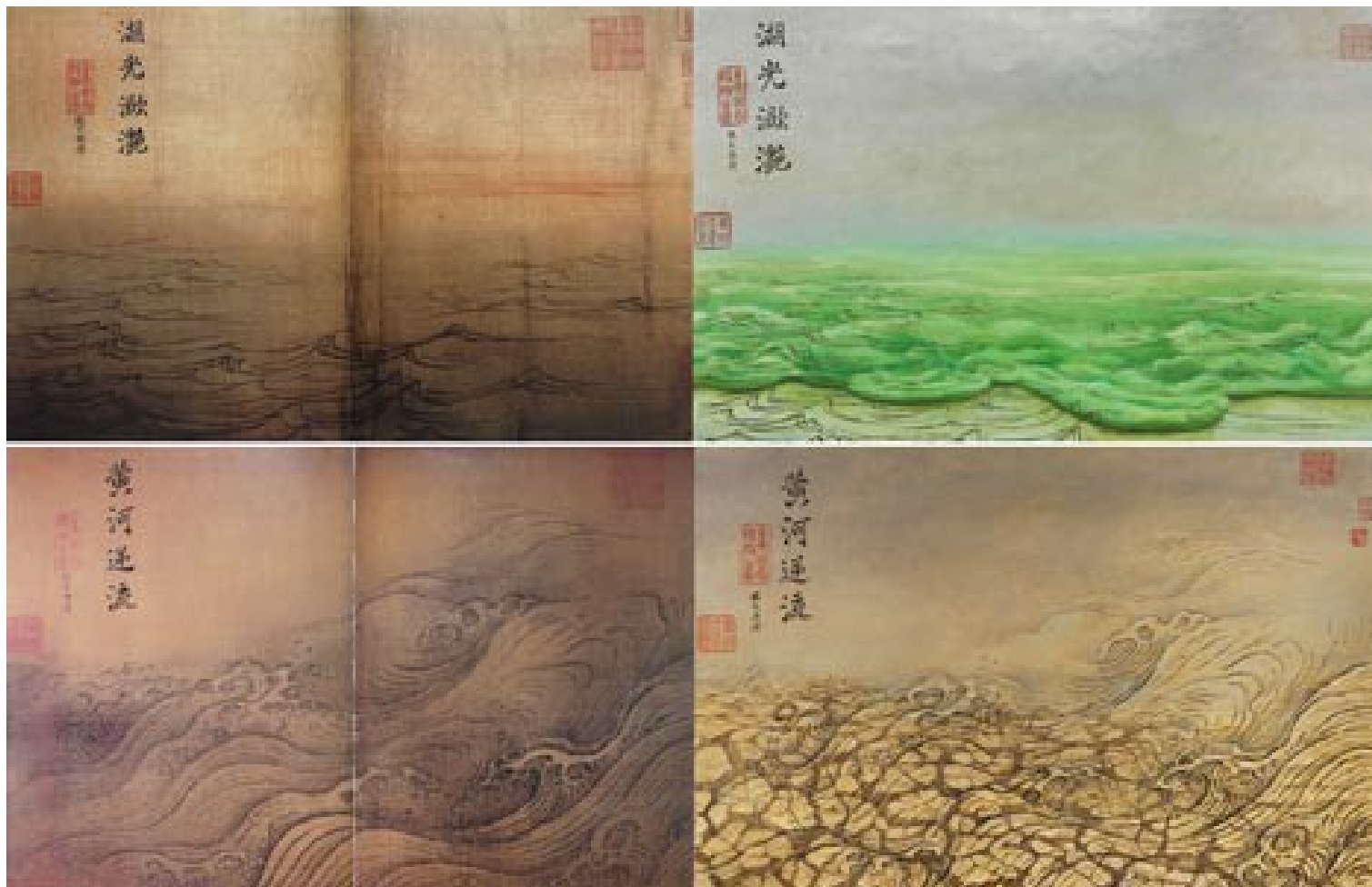

Průvodce Čínou 21. století

Ma Yuan (12. století) a Zhang Hongtu (21. století): *Shanshui*

Čínské eko-paradoxy

- Čína jako největší světový znečišťovatel
- Čína jako energetický a surovinový „otesánek“
- Čína jako cenzor reálného stavu ohrožení vlastního životního prostředí

X

- Čína jako rozvojová země a nejdynamičtější ekonomika světa
- Čína jako zelená velmoc
- Čínské ekologické NGO jako předvoj čínské občanské společnosti

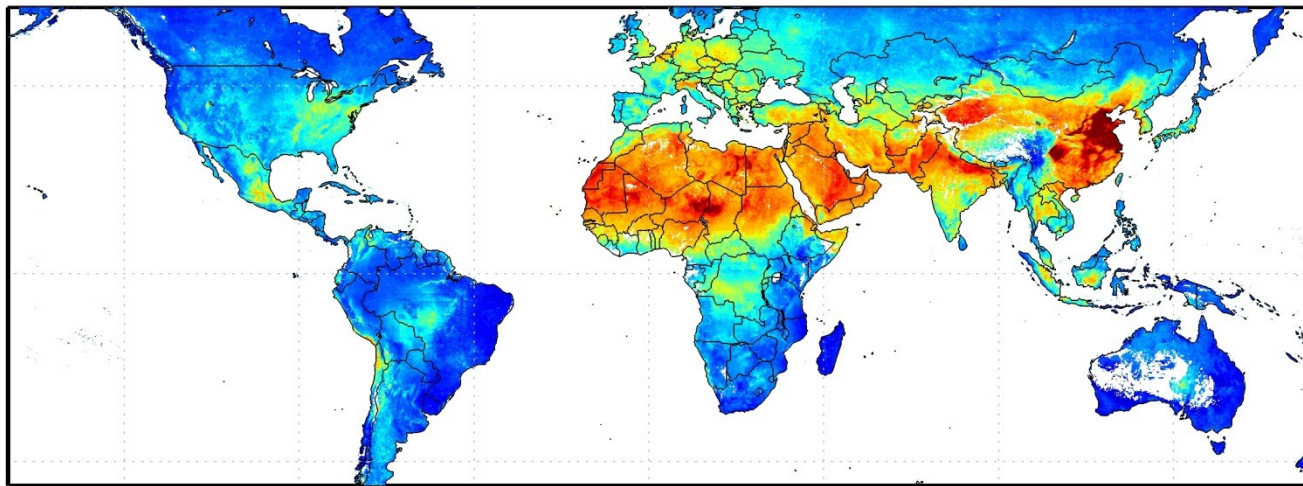
10 nejzávažnějších problémů, které trápí čínskou veřejnost

59.5%	Zdražování cen zboží
42.9%	Dostupnost a ceny zdravotní péče
31.6%	Rozdíly v příjmech a bohatství
29.3%	Vládní korupce
24.2%	Nezaměstnanost
24.0%	Ceny bydlení
16.6%	Důchodové zabezpečení
15.9%	Bezpečnost potravin
10.9%	Náklady na vzdělání
10.3%	Znečištění životního prostředí

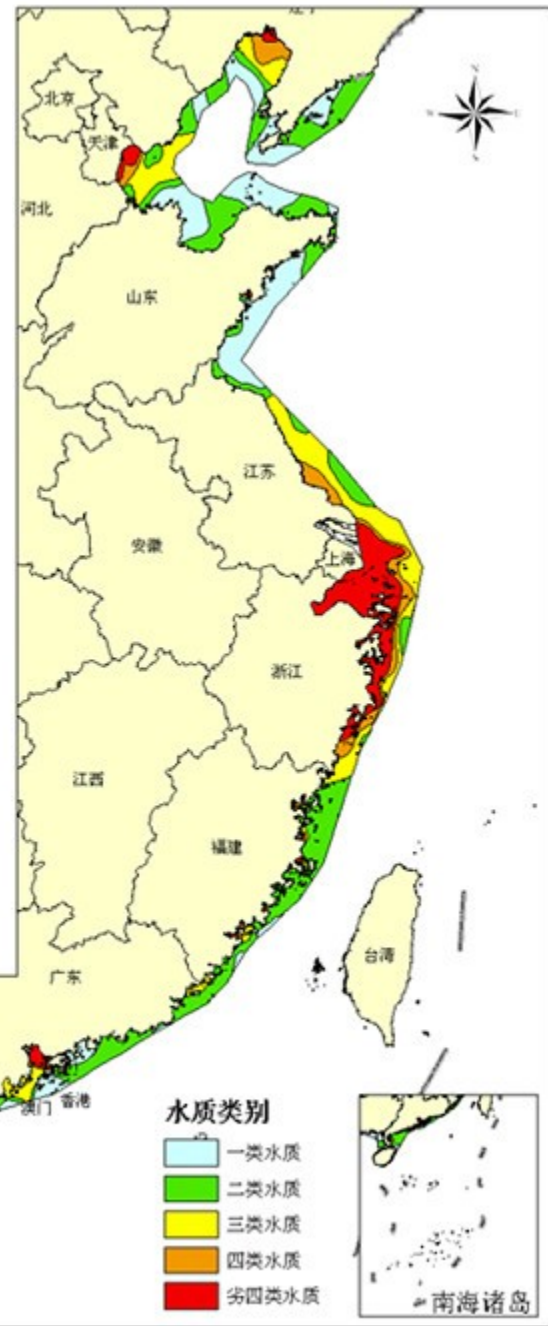
Dle výzkumu *Čínské akademie sociálních věd*:
„Zpráva o celkových sociálních podmínkách v roce 2011“

Hlavní environmentální problémy dnešní Číny

- Znečištění vodních zdrojů
- Ubývání vodních zdrojů
- Odlesňování a desertifikace
- Znečištění ovzduší
- Ubývání zemědělské půdy
- Znečištění půdy toxickým odpadem a kyselými dešti
- Znečištění moře
- Nebezpečné potraviny
- Populační problémy
- Klesající biodiverzita
- Klimatické změny
- Industrializace, těžba nerostných zdrojů, intenzivní zemědělství
- Plýtvání energetickými zdroji

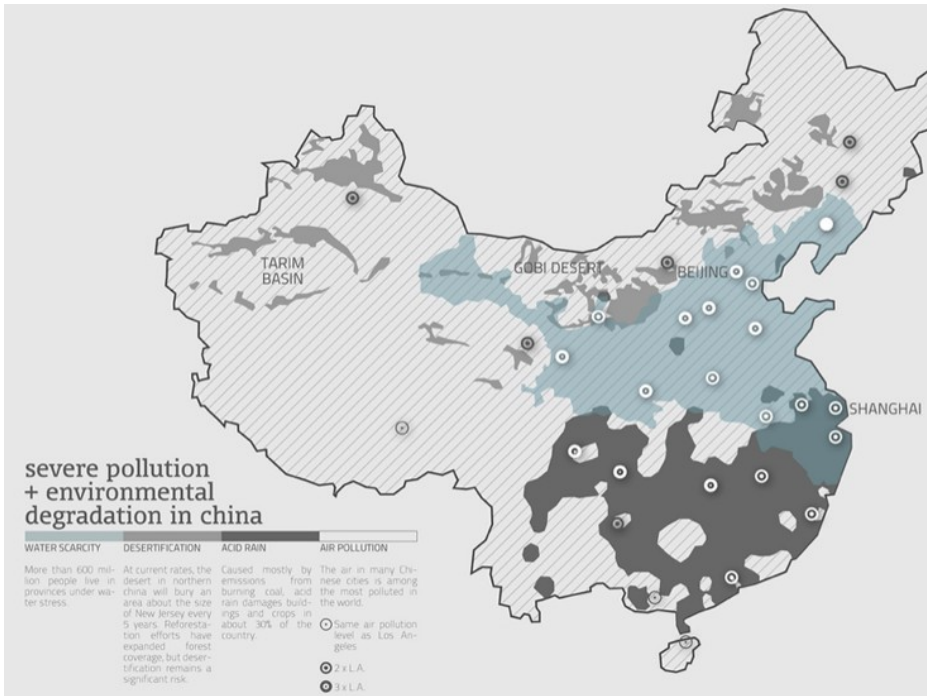

Satellite-Derived PM_{2.5} [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

水质类别

- 一类水质
- 二类水质
- 三类水质
- 四类水质
- 劣四类水质

severe pollution + environmental degradation in china

WATER SCARCITY   **DESERTIFICATION**   **ACID RAIN**   **AIR POLLUTION**

More than 600 million people live in provinces under water stress.

At current rates, the desert in northern China will bury an area about the size of New Jersey every 5 years. Reforestation efforts have expanded forest coverage, but desertification remains a significant risk.

Caused mostly by emissions from burning coal, acid rain damages buildings and crops in about 30% of the country.

The air in many Chinese cities is among the most polluted in the world.

○ Same air pollution level as Los Angeles
 ⊙ 2x L.A.
 ⊗ 3x L.A.

Emise oxidu uhličitého (2009)

Procento ze světové emise:

1. Čína 23.5%
2. USA 18.27%
3. EU (27) 13.98%
4. Indie 5.83%
5. Rusko 5.72%
6. Japonsko 4.04%
7. Německo 2.63%

Emise na hlavu:

1. Katar
2. Trinidad a Tobago
12. USA
23. Rusko
26. Česká republika
- 38./39. Japonsko/Německo
78. Čína

Nejvíce a nejméně znečištěné ovzduší velkých čínských měst

Špinavá města:

- Xingtai, Hebei
- Shijiazhuang, Hebei
- Baoding, Hebei
- Handan, Hebei
- Langfang, Hebei
- Hengshui, Hebei
- Tangshan, Hebei
- Jinan, Shandong
- Beijing
- Zhengzhou, Henan

Čistá města:

- Fuzhou, Fujian
- Xiamen, Fujian
- Zhoushan, Zhejiang
- Huizhou, Guangdong
- Zhaoqing, Guangdong
- Shenzhen, Guangdong
- Zhuhai, Guangdong
- Haikuo, Hainan
- Kunming, Yunnan
- Lhasa, Tibet

Smog a písečné bouře v Pekingu

Tři soutěsky a projekt přehrad na řece Nujiang/Salween

Courtesy of The National Renewable Energy Laboratory (NREL)

Vysychání Žluté řeky

Projekt přesunu vodních zdrojů z jihu na sever

Nánshuǐ Běidiào Gōngchéng

South-North Water Transfer Project, 2050

Velká zelená čínská zed' *Sān běi fánghùlín*

Rezervace Kekexili

Červený příliv

- **Obrněnky** (Dinophyta)
- Gongga shan
- Mořské pobřeží jihovýchodní Číny
- Dlouhá řeka v Chonggingu

Environmentální politika ČLR

Ochrana životního prostředí čínskou vládou od počátku 21. století silně akcentována

- verbální aktivismus vs. neefektivní a kampaňovitá realizace (Pekingská olympiáda 2008, Šanghajské Expo 2010)
- spor mezi pro-ekologickou centrální vládou a lokálníma pro-ekonomickými vládami

V roce 2004 vyhlásila centrální vláda program „zeleného HDP“

- měl zohlednit a kompenzovat negativní vlivy ekonomického rozvoje na životní prostředí
- tabulkový růst poklesl pod politicky akceptovatelnou úroveň, v některých provinciích dokonce na nulu
- od roku 2007 funguje program jen na úrovni ekonomického a environmentálního výzkumu

Stát vs. NGO's

1998 - 2008 Státní úřad pro ochranu životního prostředí (SEPA)
od roku 2008 Ministerstvo životního prostředí ČLR (větší vliv a
dohled centrálních úřadů)

Významné enviromentální nestátní organizace:

- 1994 **Friends of Nature** - *Ziran zhi you* (Kekexili, kácení pralesa v JZ Číně)
- 1996 **Green Earth Volunteers** - *Jiayuan zhiyuan zhe* (vodní dílo na řece Nujiang/Salween)
- **Chinadialogue.net** *Zhongwai duihua*
- **Green Camel Bell** *Lü tuoling* (Gansu)

Ekologičtí aktivisté

Liang Congjie 梁从诫

- nestor čínského eko-aktivismu
- zakladatel **Friends of Nature**

Tan Kai a Wu Lihong 吴立红

- kampaň za ochranu jezera Tai
- oba uvěznění

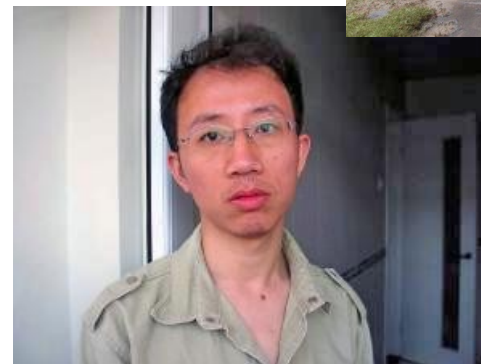

Wang Yongchen 汪永晨

- zakladatelka **Green Earth Volunteers**

Hu Jia 胡佳

- „univerzální aktivista“ (ekologie, lidská práva, demokracie, HIV...)
- v letech 2007-2011 vězněn

Eko-projekty

Huangbaiyu

- eko-vesnice (Liaoning)

Dongtan

- eko-čtvrť (Shanghai)

Tianjinské eko-město

- ve spolupráci se Singapurem

Energetické zdroje

Uhlí

- Největší producent a největší spotřebitel (48% světové produkce v roce 2009), spotřeba roste
- Uhelové elektrárny = hlavní zdroj el. energie (2/3 celkové produkce)

Ropa

- Pátý největší světový producent
- Až do 90. let soběstačný, v roce 2006 musela ČR 48% spotřeby dovézt
- Dotovaná cena pohonných hmot

Jaderná energetika

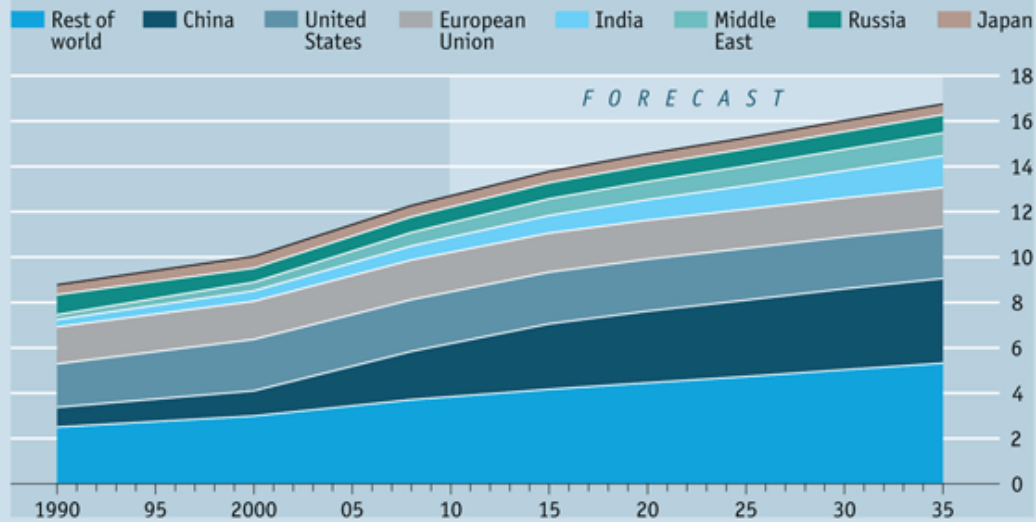
- 2012 - 15 jaderných elektráren s celkovou kapacitou 11 GW (Temelín 2 GW) = jen 2% z vyrobené elektřiny

Obnovitelné zdroje

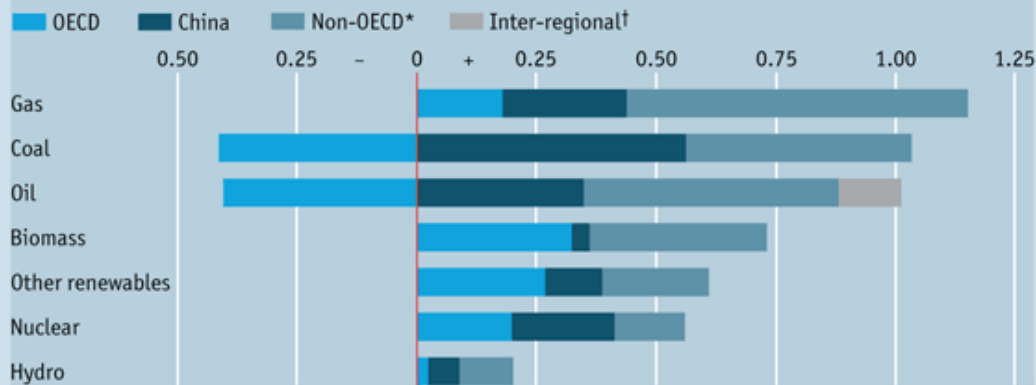
- 2007 - 152 GW, 10% vyrobené elektřiny v roce 2010 (větrné, solární, geotermální a biomasa)
- Vodní: 2009 – 197 GW, 17% vyrobené elektřiny v roce 2010

World primary energy demand

Tonnes of oil equivalent, bn

Change 2008-35, forecast, tonnes of oil equivalent, bn

Source: International Energy Agency

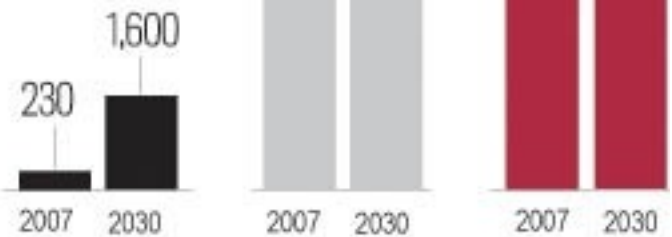
*Excluding China †Marine and aviation bunkers

Million metric tons of CO2 emissions per year

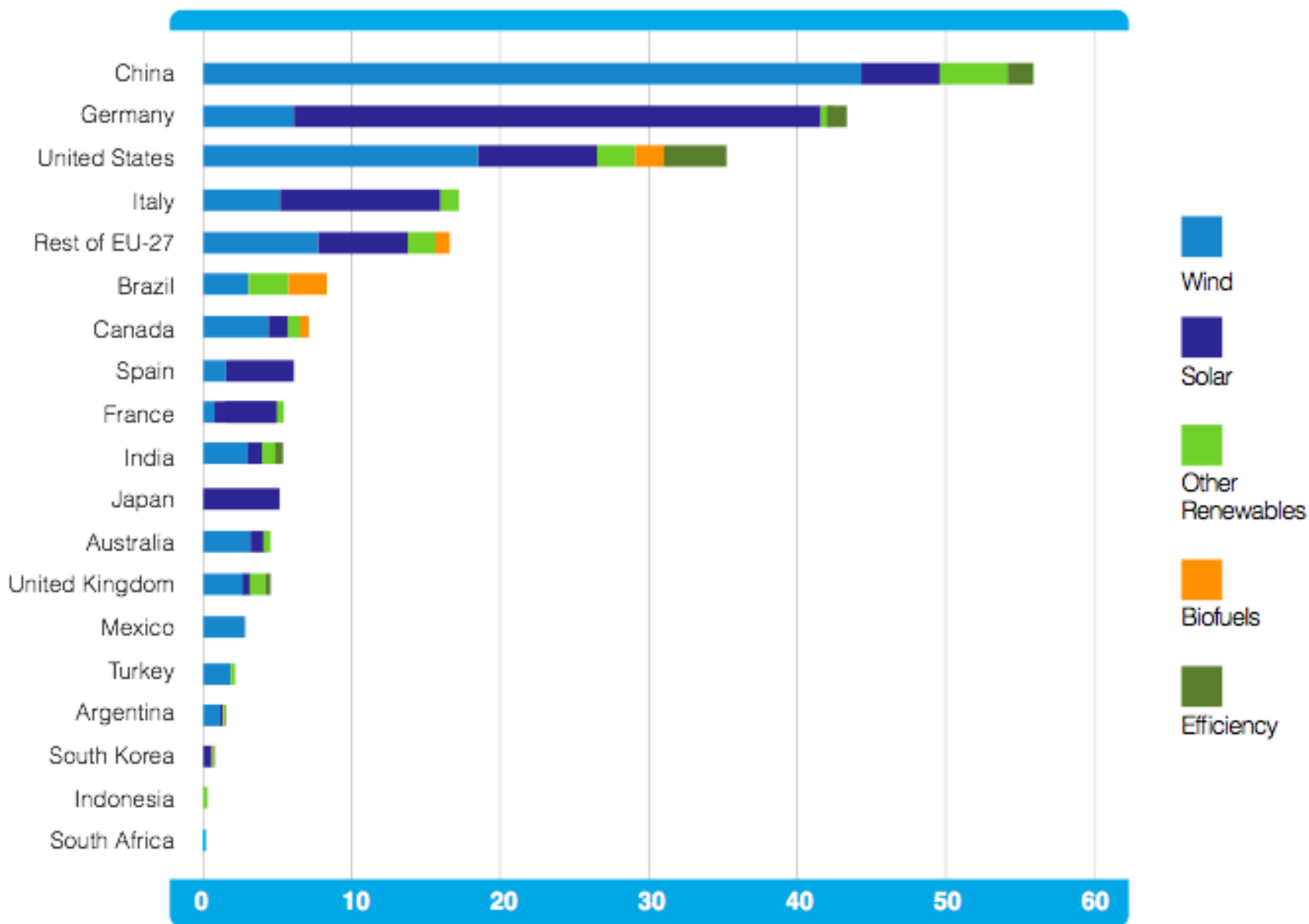
INDIA

UNITED STATES

CHINA

FIGURE 7: INVESTMENT BY COUNTRY AND SECTOR, 2010 (BILLIONS OF \$)

Green China

Vlastnictví půdy

Půdní reforma (*tudi gaige*) – nejdůležitější program KS před rokem 1949

Zemědělská populace přes 80%

- drobní majitelé, nájemci, námezdní rolníci, velkostatkáři

1950 celostátní reforma

- konfiskace a přerozdělení půdy
- kolektivní (státní) vlastnictví

1954 zemědělská výrobní družstva – renta za práci a podíl půdy

1958 lidové komuny (*Renmin gongshe*)

1979 systém zodpovědnosti domácností – kontrakt s lokální vládou (1-15 let), volné nakládání s přebytky

Reformy na venkově po 1978

Správa půdy a její zdanění přesunuto po 1978 z centra na lokální úroveň

- Motivace k vytváření zisku a prosperitě
- Zjednodušení prosazení rozvojových projektů
- Korupce, odprodej půdy developerům, zadržování náhrad, vysoká taxace

V roce 2006 zrušeno zdanění zemědělské půdy (úbytek finančních zdrojů lokálním vládám)

Do roku 2006 protesty proti zdanění, od roku 2006 protesty proti vyvlastňování

Opakované úvahy o privatizaci zemědělské půdy

Statistika Transparency International

Čínská lidová republika:

- **Corruption Perceptions Index (2012) 80** příčka ze 176
- **Bribe Payers Index (2011) 27** příčka z 28 prověřovaných

Česká republika: **CPI 54**

Indie: **CPI 94, BPI 19**

R.O.C.(Taiwan): **CPI 37, BPI 19**

Thajsko: **CPI 88**

Vietnam: **CPI 123**

Jižní Korea: **CPI 45, BPI 13**

Rusko: **CPI 133, BPI 28**

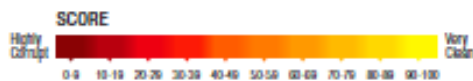
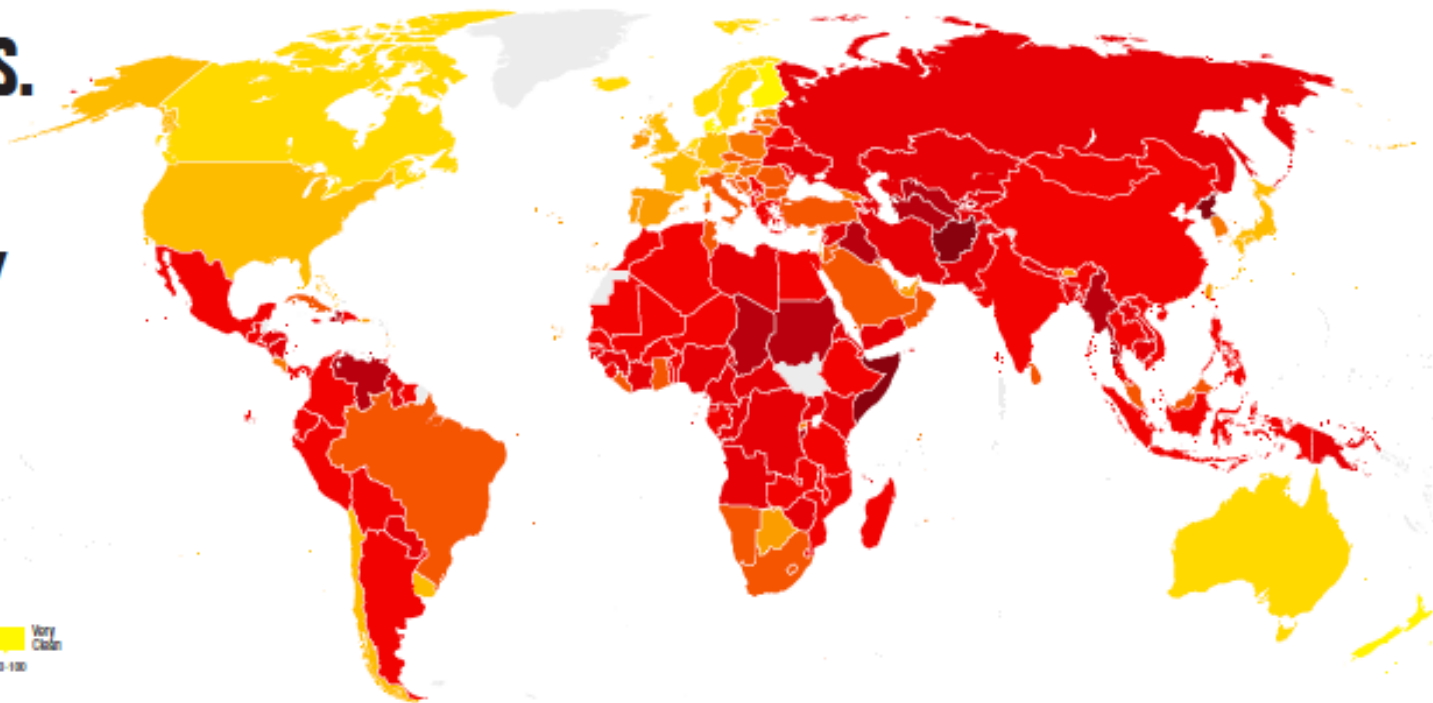
Brazílie: **CPI 69, BPI 14**

USA: **CPI 19, BPI 10**

Německo: **CPI 13, BPI 4**

176 COUNTRIES. 176 SCORES. HOW DOES YOUR COUNTRY MEASURE UP?

The perceived levels of public sector corruption in 176 countries/territories around the world.

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
1	Denmark	90
1	Finland	90
1	New Zealand	90
4	Sweden	88
5	Singapore	87
6	Switzerland	86
7	Australia	85
7	Norway	85
9	Canada	84
9	Netherlands	84
11	Iceland	82
12	Luxembourg	80
13	Germany	79
14	Hong Kong	77
15	Barbados	76
16	Belgium	75
17	Japan	74
17	United Kingdom	74
19	United States	73
20	Chile	72
20	Uruguay	72
22	Bahamas	71
22	France	71

22	Saint Lucia	71
25	Austria	69
25	Ireland	69
27	Qatar	68
27	United Arab Emirates	68
29	Cyprus	66
30	Botswana	65
30	Spain	65
32	Estonia	64
33	Bhutan	63
33	Portugal	63
33	Puerto Rico	63
36	Saint Vincent and the Grenadines	62
37	Slovenia	61
37	Taiwan	61
39	Cape Verde	60
39	Israel	60
41	Dominica	58
41	Poland	58
43	Malta	57
43	Mauritius	57
45	Korea (South)	56
46	Brunei	55

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
46	Hungary	55
46	Costa Rica	54
46	Lithuania	54
50	Rwanda	53
51	Georgia	52
51	Seychelles	52
53	Bahrain	51
54	Czech Republic	49
54	Latvia	49
54	Malaysia	49
54	Turkey	49
58	Cuba	48
58	Jordan	48
58	Namibia	48
61	Oman	47
62	Croatia	46
62	Slovakia	46
64	Ghana	45
64	Lesotho	45
66	Kiwait	44
66	Romania	44
66	Saudi Arabia	44
69	Brazil	43

69	FYR Macedonia	43
69	South Africa	43
72	Bosnia and Herzegovina	42
72	Italy	42
72	Sao Tome and Principe	42
75	Bulgaria	41
75	Liberia	41
75	Montenegro	41
75	Tunisia	41
79	Sri Lanka	40
80	China	39
80	Serbia	39
80	Trinidad and Tobago	39
83	Burkina Faso	38
83	El Salvador	38
83	Jamaica	38
83	Panama	38
83	Paru	38
88	Malawi	37
88	Morocco	37
88	Suriname	37
88	Swaziland	37

88	Thailand	37
88	Zambia	37
94	Bahrain	36
94	Colombia	36
94	Djibouti	36
94	Greece	36
94	India	36
94	Moldova	36
94	Mongolia	36
94	Senegal	36
102	Argentina	35
102	Gabon	35
102	Tanzania	35
105	Algeria	34
105	Armenia	34
105	Bolivia	34
105	Gambia	34
105	Kosovo	34
105	Mali	34
105	Mexico	34
105	Philippines	34
113	Albania	33
113	Ethiopia	33

113	Guatemala	33
113	Niger	33
113	Timor-Leste	33
118	Dominican Republic	32
118	Ecuador	32
118	Egypt	32
118	Indonesia	32
118	Madagascar	32
123	Belarus	31
123	Mauritania	31
123	Mozambique	31
123	Sierra Leone	31
123	Vietnam	31
128	Lebanon	30
128	Togo	30
130	Cote d'Ivoire	29
130	Nicaragua	29
130	Uganda	29
133	Comoros	28
133	Guyana	28
133	Honduras	28
133	Iran	28
133	Kazakhstan	28

133	Russia	28
138	Azerbaijan	27
139	Kenya	27
139	Nepal	27
139	Nigeria	27
139	Pakistan	27
144	Bangladesh	26
144	Cameroon	26
144	Central African Republic	26
144	Congo Republic	26
144	Syria	26
144	Ukraine	26
150	Eritrea	25
150	Guinea-Bissau	25
150	Papua New Guinea	25
154	Guinea	24
154	Kyrgyzstan	24
156	Yemen	23
157	Angola	22
157	Cambodia	22

157	Tajikistan	22
160	Democratic Republic of the Congo	21
160	Laos	21
160	Libya	21
165	Equatorial Guinea	20
165	Zimbabwe	20
165	Burundi	19
165	Chad	19
165	Haiti	19
165	Venezuela	19
168	Iraq	18
170	Turkmenistan	17
170	Uzbekistan	17
172	Myanmar	15
173	Sudan	13
174	Afghanistan	8
174	Korea (North)	8
174	Somalia	8

Čínská korupční specifika

- Mocenský monopol jedné polické struktury
- Velká míra propojení státu a ekonomiky
- Závislý soudní systém a špatná vymahatelnost práva
- Cenzura médií, kontrola internetu
- Omezená existence tzv. „hlídacích psů“
= NGOs, občanská společnost, svobodná média, sociální sítě (na internetu)
- Tradiční systém *guanxi* 关系

Korupce a veřejné mínění

10 nejzávažnějších problémů, které trápí čínskou veřejnost

- 59.5% Zdražování cen zboží
- 42.9% Dostupnost a ceny zdravotní péče
- 31.6% Rozdíly v příjmech a bohatství
- 29.3% Korupce**
- 24.2% Nezaměstnanost
- 24.0% Ceny bydlení
- 16.6% Důchodové zabezpečení
- 15.9% Bezpečnost potravin
- 10.9% Náklady na vzdělání
- 10.3% Znečištění životního prostředí

Výzkum deníku Renmin ribao z roku 2010:

91% dotazovaných se domnívá, že všechny bohaté rodiny v Číně má zázemí v politice

Boj proti korupci

- Boj proti korupci jako populistický politický nástroj
  - Politiky často tematizovaná problematika
  - Významné mediální pokrytí vybraných případů
  - Exemplární tresty a popravy
- X
- Nedůvěryhodný = boj frakcí uvnitř KSČ na lokální i centrální úrovni o moc
- Mocenské frakce uvnitř KSČ (*Tuanpai* vs. Šanghajská klika)
- Role tzv. princátek (*Taizi dang*)

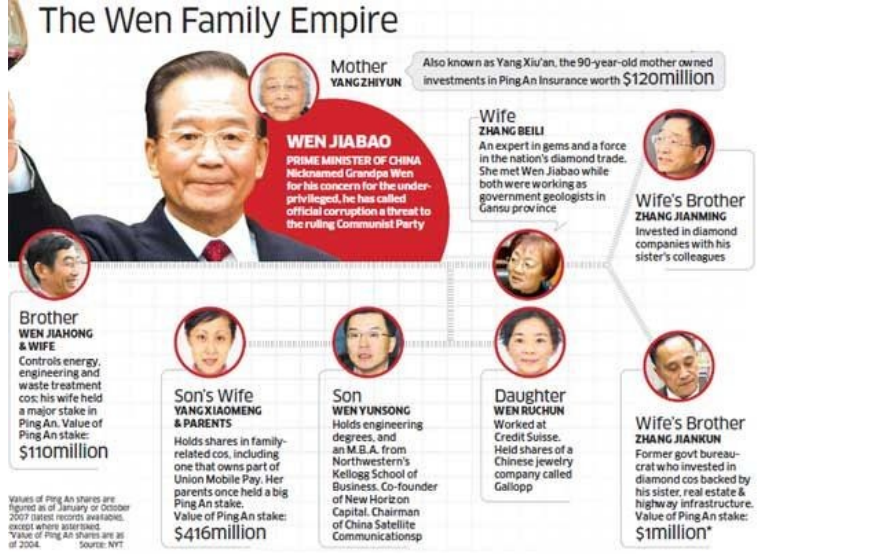
Zheng Xiaoyu, Úřad pro kontrolu potravin a léčiv
Popraven za korupci 2007

Chen Liangyu
Starosta a předseda KSČ v Šanghaji
18 let za korupci

Zeng Jinchun
protikorupční úřad Hunanu, trest smrti za korupci

Bloodlines: Hu Jintao (right), the president of China, is father of Hu Haifeng, the president of Nucotech

Wu Jing, podnikatelka a šestá nejbohatší žena Číny v roce 2006 odsouzena k trestu smrti za podvod, podezření ze zmanipulování procesu kvůli krytí korupce místních úředníků

Formy korupce a obhajoba *guanxi*

- Podplácení
- Nezákonné provize a renty
- Nefinanční dary a výhody (např. hodinky, nemovitosti, vzdělání, zdravotní péče)
- Zpronevěra a krádež veřejných prostředků

Obhajoba *guanxi* a strukturálních forem korupce:

- Sociální kapitál, sociální sítě, sociální status
- Přehledné, s danými pravidly, řídicí se určitým morálním kodexem